

BELEŠKA O AUTORU

Maja Vasiljević (1980), muzikolog i sociolog, istraživač na Filozofском fakultetu Univerziteta u Beogradu na Odeljenju za istoriju od 2011. u okviru interdisciplinarnog projekta *Modernizacija Zapadnog Balkana*. Od 2003. godine, aktivna kao muzički kritičar i voditelj na Drugom programu Radio Beograda (*Klasiku molim i Kako slušati muziku?*), a delovala je i kao stručni konsultant za pitanja istorije Velikog rata u Kulturno-obrazovnom programu na nacionalnoj televiziji Srbije. Završila je master studije u oblasti muzikologije na Katedri za muzikologiju Fakulteta muzičke umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu 2007. i sociologije na Odeljenju za sociologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu 2009. Usmerena je na spoj muzikologije, sociologije i ljubavi prema arhivskom istraživanju. Interesovanje za „problematičnu“ muziku koja teško ulazi u disciplinarni okvir, npr. filmska muzika, odvelo je njen rad ka muzici u dramatičnim periodima evropske istorije, mahom totalitarnih i autoritarnih režima – ratovima, logorima, protestima 1968., kulturnoj diplomaciji u Hladnom ratu, zatim ka muzici izopštenih i nepriznatih, kao npr. Jevreja i Čeha kod nas. Aktivni je član i istraživač u brojnim institucijama: Novi balkanološki institut (NBI), Centar za istraživanje popularne muzike i u Naučnom društvu za istoriju zdravstvene kulture u Beogradu.

Knjiga Maje Vasiljević, sa jedne strane, pruža značajan doprinos muzikologiji, koja se filmskom muzikom bavi tek poslednjih decenija, a na nekadašnjim jugoslovenskim koordinatama, zapravo je njen rad jedna od prvih ozbiljnih studija. Sa druge strane, tekst Maje Vasiljević pridonosi filmskoj teoriji i studijama medija regionala Zapadnog Balkana. Njen je pogled uključujući, integrativan u sagledavanju pluralističke mreže institucija, autora i interpretatora muzike u jugoslovenskom filmu. Zato držim da je ovaj spis značajan podsticaj za dalja istraživanja i kao literatura priručan, ne samo za akademске kurseve različitih nivoa muzikologije, filma i medija, već i za širu publiku zainteresovanu za masovnu kulturu.

dr Leon Stefanija,
Filozofski fakultet
Univerziteta u Ljubljani

Postavka istraživanja izvedena je tako da je obuhvatila prostor filmske muzike koji je dugo ostao u procepu između teorija filma, muzikologije i istoriografije jer podjednako zahteva kompetentno kretanje kroz naslede ovih različitih diskursa. Izlazak iz pomenutog ‘procea’ i istovremeno inovativnost pristupa u ovom izrazito interdisciplinarnom spisu osigurala je najpre poziciju autorkе Maje Vasiljević. Autorka se u tekstu pozicionira kao **sociološkinja** zainteresovana za društvene probleme SFRJ (kulture sećanja na NOB, konstruisanja slike o SFRJ, uticaja politike i ideologije, kulturne potrošnje, bioskopske i radijske kulture) i **muzikološkinja** koja raspravlja višestruku delatnost autora filmske muzike (relacije visokoumetničkih, popularnih i folklornih praksi u delima umerenih modernista ili uticaja avangardnih tendencija u oblasti elektroakustične muzike na filmsku muziku Branimira Sakača npr.), a po pristupu opsežnoj arhivskoj i memoarskoj građi i **istoričarka**.

dr Vesna Mikić,
Fakultet muzičke umetnosti
Univerziteta umetnosti u Beogradu

Time što ne zapostavlja uticaj politike i ideologije na datu oblast, kao i razvoja tehnologije zvuka na filmu, Maja Vasiljević zastupa dosledan stav da se o filmskoj muzici može misliti jedino kroz interdisciplinarni pristup u kome se spajaju različite disciplinarne i diskurzivne prakse humanističkih nauka. Knjiga Maje Vasiljević namenjena je kako naučnoj, tako i široj čitalačkoj publici budući da je ovo jedina studija u kojoj se integralno sagledava istorija filmske muzike u SFRJ. Kao spoj muzikološkog, filmskog i sociološkog diskursa o filmskoj muzici, ova monografija biće značajna za dalja istraživanja filma i muzike u SFRJ, a zbog dragocenih filmografija i bibliografija o muzici i zvuku u filmu, biće korisna za buduće studente medija, filma i muzike.

dr Miško Šuvaković,
Fakultet za medije i komunikacije

HERAedu

www.hedu.biz

FILMSKA MUZIKA U SFRJ • Između politike i poetike •

HERAedu

UMETNOST MUZIKE I FILMA

U ovoj studiji Maja Vasiljević razmatra gotovo nepoznate oblasti rada jugoslovenskih kompozitora, i daje doprinos posmatranju relacija muzike, filma i značajnih pojava umetnosti druge polovine XX veka u SFRJ kao što su: socijalistički realizam, socijalistički estetizam, avangardne prakse i umereni modernizam. Komparativnim sagledavanjem i dovodenjem u vezu rada kompozitora na filmu sa aktuelnim umetničkim praksama, kao na primer, intermedijskog rada i delatnosti na filmu kompozitora Dušana Radića ili bliskosti poetičkih stavova Zorana Hristića i prakse umetničke grupe Medijala ili prožimanje delovanja u elektroakustičnoj muzici i rada na filmu, autorka dotiče i važne pojave kao što su: Muzičko bijenale u Zagrebu, Festival u Puli, mediji (štampa, radio i TV) u SFRJ i pojava soundtrack-a.

Vesna Mikić